

Fire og tyvende Møde.

Torsdagen den 6te November Kl. 1.

Sekretæren, Bønløkke, oplæste Protokollen for forrige Møde, som derefter blev underkreven.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af: Forslag til Lov om Hærens Ordning.

Krigsministeren (Rauffmann): Det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojsen) indledede igaar Forhandlingen om det foreliggende Lovforslag med et længere politisk Foredrag. Jeg følger mig ikke opfordret til at følge ham deri; men imidlertid forekom der dog i dette Foredrag en enkelt Sætning, som det maa være mig meget magtpaaliggende at gjendrive og afvise paa den mest bestemte Maade. Den ærede Taler søgte hos det høie Thing at vække en Formodning om, at Regjeringen havde i Forsvarsplanen nedlagt et politisk Program. Dette er paa ingen Maade Tilfældet, og en saadan Paastand er aldeles uberettiget. Han sagde, at der i Forsvarsplanen var antydnet paa en utvetydig Maade, hvorledes Regjeringen tænkte sig de politiske Forhold til Udlandet ordnede. Han anførte endvidere, at Planen var bygget paa Tanken om et uvenskabeligt Forhold til vor sydlige Nabo. Jeg forskaar ikke, hvor i Forsvarsplanen den ærede Taler har troet at finde dette udtalt; men jeg behøver vistnok ikke at sige, at det vilde have været i høi Grad upolitisk, ja, at det vilde have været aldeles utilladeligt at udtale noget Saadant deri. Det er allerede i og for sig en meget præfer Sag at diskutere en Forsvarsplan offentlig. Dette kan kun finde Sted, naar Planen holdes saa abstrakt som mulig, og det vilde være en utilgivelig Dumhed at nedlægge et politisk Program i en Forsvarsplan. Jeg behøver vel neppe at sige Mere for at overbevise det ærede Thing om, at Regjeringen ikke kan have tilfigtet noget Saadant. — Sigesaaftid skal jeg berøre, hvad den ærede Taler fremsførte om Forholdet imellem Regjeringen og Folkethinget. Jeg tror ikke, at dette vilde være gavnligt for Opnaaelsen af Formaalet, nemlig endelig at komme til en heldig Ordning af Landets Forsvarsvæsen, og det behøves jo heller ikke. Naar der er den almindelige Billie tilstede til endelig at se denne vigtige Sag ordnet, saa behøver man ikke at rippe op i gamle Tvistigheder, saameget mindre som dette ganske sikkert ikke vil bidrage til Formaalets Fremme. Jeg gaar derfor strax over til Sagens Realitet. Den ærede Taler holdt sig da først til

selve Forsvarsplanen, som han fandt i høieste Grad mistryktende. Ja, jeg maa tilstaa, at dette vil jo være Tilfældet med enhver lille Stats Forsvarsplan. Hvis der var Udsigt til, at en lille Stat ved nogenstøhelt Forsvarsplan kunde beseire en Stormagt, saa vilde det jo umægtelig være i høi Grad glædeligt, og det ærede Medlem vilde indlægge sig stor Fortjeneste, hvis han kunde antyde, hvorledes en saadan Forsvarsplan skulde skrives. — Det ærede Medlem mente, at Forsvarets Chancer vare meget ringe, selv om Forsvaret blev bygget paa Befæstningsanlæg, og han fandt det meget mærkeligt, at der ikke medfulgte en Befæstningslov. Jeg behøver vistnok neppe at tilbagetale i ærede Medlemmers Grindring, hvilke Udtalelser der foreligger fra Folkethinget angaaende Befæstningsagen. Regjeringen finder aldeles ingen Anledning til at fremsætte en Befæstningslov, førend man ser, at Folkethinget har forandret Anskuelse; thi en Befæstningslov vilde for Diebliffet kun standse det, som det nu kommer an paa, nemlig at se at faae Hærløvens Revision tilendebragt og tilendebragt hurtigt muligt. Selv om der opnaas Enighed om en Befæstningslov, saa er det dog givet, at Befæstningen ikke kan staffles tilveie før efter længere Tids Forløb, og skulde man da lade det Hele henligge usforandret saa længe? Eller er det ikke nødvendigt strax at tage fat paa at forbedre, hvad der lader sig forbedre, nemlig at sørge for, at det levende Forsvar bliver saa godt som muligt? Det ærede Medlem mente endvidere, at et Forsvar burde stærkere baseres paa Flaadens yderligere Udvikling. Af samme Mening er ogsaa Regjeringen; men Regjeringen betvivler blot, at man nogensinde vilde kunne udvikle vor Flaadestyrke i en saadan Grad, at vi atter kunde blive Herrer i vore egne Farvande, og den tror, at naar dette ikke opnaaedes, men Udviklingen af Flaaden kun foranledigede, at det levende Forsvar tillands samtidig maatte indskrænkes saa meget mere, saa gjorde man derved mere Skade end Gavn. Jeg tror heller ikke — men det er jo muligt, at jeg tager feil —, at det saa ganske er det ærede Medlems oprigtige Mening, at vi skulde kaste hele vor Styrke paa Flaadens Udvikling. Jeg tror meget mere, at det er af politiske Grunde, at det anføres, ligesom det ogsaa er af politiske Grunde, at der netop nu forlanges en Befæstningslov. Jeg tror, at det er for at forhindre, at Hærløven nu bliver revideret.

Jeg skal nu gaa over til noget nærmere at omtale Forslaget om selve Hærorordningen og de Angreb, det ærede Medlem rettede imod den. Han mente da, at der ganske vist i det foreliggende Lovforslag var taget Hensyn til tidligere Forslag, til Betænkninger fra Landsthinget og til Udvalgsbetænkninger fra Folkethinget; han paaviste, at der ikke alene var taget Hensyn til de enkelte Forslag, som vare komne derafra, men at man